

I. KAPITOLA

Bingo, které bingem nebylo

BINGO.

Gianni, Maria, Aldina, bingo.

Hnal se z babiččina krámku po schodech nahoru, tváře rozpálené, jako když dole v krámku spolknul sušené červené papričky, co pálily jak tisíc čertů.

Babička i teta se vždycky kuckaly smíchy, když viděly, jak ten kluk zrudnul, vykulil oči, ale ani slovem necekl a nepostěžoval si, natož aby se rozbrečel, i když byl v tu ránu rozhicovaný víc, než tály na kamnech u Aldiny v kuchyni,

A že je Aldina uměla roztopit, když se Gigi vracel z venku celý promrzlý a promáčený po nekonečných klukovských válkách v závějích čerstvého sněhu. Anebo po fotbalových mačích,

kteře se pod lampami pouličního osvětlení protahovaly dlouho do noci, protože neměly vítěze, dokud nevyhrálo to správné mužstvo.

Gigi v něm většinou nebyl, protože starší a o hlavu větší kluci mezi sebe mrňouse Buffonů nechtěli. Musel čekat, dokud si oba kapitáni nevyberou z dychtivého zástupu ostatních.

Zkoušel je uplácet hrstmi lékořice nebo želatinových bonbonů, všelijakých těch medvídků, myšek a vůbec dobrot, jimiž si nacpal kapsy v babiččině krámku, ale ani to nezabíralo.

Až když byli úplně všichni rozebrání, až když Luca a Francesco měli své týmy postavené, pokynul jeden z nich blahosklonně i jemu.

„S ním jsme ale slabší, takže máme balon a vykopáváme,“ dával soupeřům i Gigimu na vědomí, že toho prcka bere jen z milosti.

Teď bral Gigi schody po dvou.

V ruce tiket z TotoCalcio, jímž nadšeně mával, a přitom v jenom kuse vyřvával: „Bingo. Gianni, Giampiero, Maria, Aldina, bingo.“

Předchozího dne ho vzali oba strejdové mezi sebe. Mezi dospěláky, kteří na fotbal nejen v jednom kuse zírají, vášnivě o něm debatují a s chlapy ze sousedství se dovedou do krve pohádat, když přijde řeč na Juve, Inter či Janov a ti

troubové odvedle oponují a myslí si něco jiného než oni dva.

To pak stál s pusou otevřenou a vydržel hodiny poslouchat. Na chodník před krám vynesli židle a stolek, teta Aldina jim uvařila do prťavých hrníčků napěněné a strašlivě voňavé espresso, oni rozťáhli růžové stránky novin a ponořili se do čtení.

To kafe vonělo ulicí tak silně a omamně, že se v tu ránu nedalo po chodníku vůbec projít.

Signor Frederico, mistr holičský z lazebnictví odnaproti, přišel i se svou polstrovanou seslí, co měla jen tři nohy a Gigi po ní odmalička toužil, protože se dala složit a odnést v podpaží.

Panu Giuseppemu, který vlastně nedělal nic, protože mu patřily dva baráky v jejich ulici a další na rynku, přinesla teta úslužně křesílko. On byl strašně bohatý, takže všichni v ulici si ho předcházeli. Babička sice povídala, že je až moc upovídáný a tváří se, že všemu rozumí, když by tím úředníkem v Římě, ale že si ho stejně musíme předcházet. Kdyby bylo nejhůř, pomůže, jako pomohl i jiným tady kolem.

I zelináři Vespuccimu půjčil, když se dostal do dluhů.

„Zle nebude, matko, protože my jsme rodina, která se o sebe dovede vždycky postarat. A máme

příbuzenstvo,“ pokaždé rozšafně opáčil strejda Gianni, ale i on byl rád, že pan Giuseppe každé všední, ba i sáteční dopoledne přijde, aby poklábosil, pronesl svá moudra, pochválil Aldinu a její kávu a když na kostelní věži odbijí hodiny jedenáctou, pravidelně se zvedne se slovy, že čas jsou peníze a ty věčné řeči o přeláčených čutálistech ho o ně připravují.

Hudroval ale jen na oko, protože stejně nemusel celé dny nic dělat.

„Rentiér, a ještě k tomu na státní penzi, tak bych se chtěl taky někdy mít,“ znal už Gigi nazzpaměť strejdivu průpovídku. To se ví, že ji pronášel teprve když pan Giuseppe zmizel za rohem. A i ostatní souhlasně přikyvovali teprve když si byli jistí, že je už neuslyší a neuvidí.

To tak si to s ním rozházet.

Věděli dobře, že má fotbal rád, stejně jako oni a že jen tak tváří. Však jim párkrát vyprávěl, jaké to bývalo, když ještě žil v Římě. To ale musel být v náramně dobrém rozmaru a k voňavému kafičku od Aldiny si ještě poručit štamprličku kořalky. Na trávení a slehnutí, vysvětloval, aby si snad chlapi nemysleli, že takhle popíjí už dopoledne nebo že snad rozhazuje za šnaps.

To se pak rozpovídal, jak chodil na Lazio, jak tam patřila panu direktorovi z jejich ministerstva

lůže a on v ní měl své místo, jak jim po zápase livrejování zřízenci úslužně

otvírali dveře do VIP salonků pro obzvláště významné mecenáše a příznivce klubu a jak Vinazzani, Spinozzi, Giordano, ale, pánové, i Brazilec Batista a Dán Laudrup chodili mezi nimi a poptávali se, jak se jim utkání líbilo. A taky souhlasně přitakávali, že ti nekopové z Neapole mohli dostat ne tři, ale klidně pět gólů.

„Jó pánové, to bývaly časy, co vám mám povídat. Ale co tady? Jaké my tady máme povyražení, Vždyť u nás v Pertegadě chcípnul pes a nikde okolo se pořádný fotbal taky nehraje,“ zavzdychal a čekal, až mu ostatní jeho postesknutí odkývají.

I pan magistr z lékárny na rohu mu to odkýval, i když babička říkávala, že ten to rozhodne nemá zapotřebí.

„Lidi budou stonat vždycky a v jeho apatyce se dveře beztak netrhnou. Jíst, pít a stonat se bude, ať se ten váš fotbal hraje nebo ne,“ sekýrovala Gianniho, ale jakmile spatřila, že se k jejímu kvelbu šourá pan lékárník, sama vynesla ven své křesílko, na němž jinak vysedávala celé dlouhé hodiny. Klimbala, hlava jí padala na prsa, někdy si i spokojeně pochrupávala, ale nic jí neuteklo.

Žádný kupující, žádný z kluků, co se přihrnuli do krámku jako velká voda, koupili si čokoládovou tyčinku, a když se k nim Aldina za pultem otočila zády, zašátrali v plastových pikslách, vylovili hrst lékořicových bonbonů a cpali si je kvapně do kapes. Dělal, že je nevidí, ale merčila je všechny.

Francesca, Lucu, Mattia, Marca, všechny kluky, s nimiž jejich Gigi kamarádil.

A stejně tak nikdy nepromeškala pana lékárníka.

Úslužně mu přisunula křesílko tam, kam právě svítilo dopolední sluníčko, i noviny mu podala.

„Tady jsem vám paní Lino přinesl novou mast na vaše bolavá kolena. Teď už zaručeně zapůsobí, protože jsem ji sám namíchal podle staré receptury, kterou používal už můj tatík,“ vytáhl pan lékárník z bílého pláště plastový kelímek a babička celá rozradostněná hned spěchala dozadu do krámu vyzkoušet zázračné mazání.

Co by tam venku taky pohledávala, když chlapi budou stejně klábosit celé hodiny jen o tom jejich fotbale?

A oni opravdu klábosili a probírali, co předchozí večer viděli v televizi a co si ráno přečetli v novinách. V těch růžových, na jejichž první stránce Gigi přeslabikoval Gazzetta dello Sport, ale v těch dalších taky.

Vytahovali přitom i své tikety, zlostně je muchlali, trhali a házeli na zem, anebo se jimi naopak zálibně chlubili, když zrovna natipovali výsledky zápasů správně a udělali bingo.

Vzduchem pak létaly statisíce a miliony lir, za které se hned objednávaly sendviče s mortadelou a štamprlátka na trávení a zapití úspěšného tipu.

A to pro všechny, protože až za týden vyhraje třeba Giuseppe, rundu zaplatí zase on, a ještě mu zbude na nový tiket.

Teď skákal nahoru po schodech Gigi a mával přitom svým tiketem.

Opravdu svým, protože den předtím si venku na ulici chlapi dobírali jeho strejdu Gianniho, když ho konečně přiměli, aby jim i on ukázal svůj vsazený tiket.

Nechtělo se mu.

Dlouho se zpěčoval.

Za nic na světě mu nebylo po chuti poslouchat ty rozumbrady, kteří se budou klepat významně na čelo a prohlašovat, že i malý kluk přece musel vědět, že milánské AC přece nemůže nikdy Juve porazit, i když hrálo doma, a že jen blázen mohl dávat na ten zápas jedničku. A představovat si, že Neapol ukope doma remízu s Interem je naivita hodná schovanek z klášterní školy.

„Gianni, díváš se ty někdy vůbec na fotbal? Nebo máš doma tolik peněz, že jimi přikládáš v kamnech, když dáváš takhle nesmyslné tipy“ dobíral si strejdu pan Giuseppe.

„I tenhle váš kluk tomu rozumí víc a natipoval by to líp. Vždyť jsem tuhle koukal, že si s balonem rozumí i mezi daleko většími habány toho dokáže víc, než ty se sázenkami a tužkou,“ smál se na celé kolo a ostatní se řehтали s ním.

Dokonce tak, že i Aldina vyšla z kvelbu, aby se podívala, co se děje. To se ví, předstírala, že musí zrovna urovnávat rajčata v dřevěných bedýnkách před krámem, do úhledné pyramidy navršit broskve a vodou orosit vadnoucí svazky červené cibule. Žila sice sama, ale moc dobře věděla, že chlapi nemají rádi, když se jim ženské montují do fotbalu.

Zvláště, když jejich mužstvo prohraje.

A co teprve, když si na něj vsadili.

„Gigi, tipneš si?“, obrátil se Gianni na pětiletého synovce, který seděl u jejich na chodníku, culil se a poslouchal, aby mu ani slovo z toho špičkování a dobírání dospělých neuteklo.

Nadšeně přikývl.

Hlava mu přitom klinkala, jako Pinocchiovi, dřevěné loutce, co mu koupil táta, když byli na výletě v Pise a jemu se tam víc než šikmá věž

a katedrála, nad jejíž majestátností se rodiče tolik rozplývali, líbil stánek s dřevěnými figurkami pohádkových postaviček.

Černochoch s kulichem naraženým i v třicetistupňovém vedru až na uši měl své poklady na dvoukoláku, který tlačil po hrbolatém kamenné dlažbě, jež Gigimu tolik připomínala ulice u nich doma v Carraře.

Tam býval vždycky v létě, když táta s mámou měli volno a dost času na to, aby prázdniny prožívali společně.

Žádné soustředění, tréninky, závody, kočování po Itálii a po světě.

Byli spolu a užívali si vagece.

Gigi i jeho starší sestry Guendalina a Veronica. Na mořské pláži i na výletech, kam je brávali, aby jim vynahradili týdny a měsíce odloučení.

„Guendalina a Veronica jsou už dost velké, aby se o sebe postaraly, ale ty si moc malý, aby si mohl zůstat doma sám,“ vysvětlovala mu maminka, když prázdniny končily a posílali ho zase do Pertegady k babičce Lině, strejdům a tetám.

„To víš, nejsme na tom tak dobře, abychom si mohli dovolit paní na hlídání. Ani chůvu na poloviční úvazek nezaplatíme,“ dotýkala se jeho klukovské ješitnosti, když se mu snažila vysvět-

lit, že s tátou jako sportovci nepobírají tolik, aby Gigi mohl zůstat doma v Carraře.

Chápal ji.

Věděl, o čem mluví.

Bylo mu jasné, že poháry a medaile, které táta s mámou vozili domů ze závodů, se sice krásně blyští, ale nic si za ně nekoupí.

Jen ty řeči o chůvě by si mohla odpustit.

Copak on je malý kluk, aby o něho musela pečovat chůva, jako o nějakého mrňouse?

A navíc se mu u babičky Liny v Pertegadě líbí a nikdy přece neměl nic proti tomu, že ho tam po prázdninách odvezli.

Dole v přízemí krámk, kde měly babička s tetou tolik skvělých dobrot.

Piksly plné želatinových bonbonů. Žvýkačky visící v papírových štanglích od stropu až pomalu na podlahu. Hromady báječně chutnajících cukrátek. A k tomu těch uzených klobás a mortadely, co bylo ve vitrínách na pultě a ze kterých si mohl ukrojit, kdykoli se mu zachtělo.

Některé měly takový průměr, jako deska stolu, co strejda s tetou vynášeli ven před krám, aby si chlapi měli kam položit své šálky kávy, sklenky s grappou, nebo zlostí zmuchlané a potrhane tikety.

Teď tam zrovna ležely ty strejdovy a pan Gianpiero se ptal: „Tak co Gigi, tipneš si? Ty dva sloupečky za tebe zaplatím. Zdejšímu mančaftu jsem koupil nové dresy, tak se plácnu přes kapsu a za tebe zaplatím taky.“

Gigi horlivě přikyvoval jako Pinocchio, kterého si přivezl z vagací a teď mu visí nad postelí v pokoji nahoře v patře, kde bydlí s bratrancem.

„Ale jen dva sloupky. Víc ne, abys nepropad hazardu,“ řehtal se pan Gianpiero, zatímco strejda mrmlal: „Hlavně že vykládá, že já pálím peníze v kamnech.“

Jenom ale pro sebe a pěkně potichu, aby ho pan Gianpiero neslyšel, náhodou se neurazil a aby k nim chodil na dopolední kávu a klábosení dál. On člověk opravdu nikdy neví, kdy se může podobná známost hodit.

„Až ale vyhraješ své první miliony, ty peníze za vsazený tiket mi vrátíš, rozumíš,“ dobíral si Gigiho pan Gianpiero.

Teď letěl Gigi s tiketem v ruce nahoru po schodech, tváře rozpálené, hlas přeskakující vzrušením a nepoznanou vášní.

„Bingo. Trefil jsem to. Bingo!

Gianni vylezl ze dveří.